

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 20 maart 2018
Beheer en Realisatie - Openbare
Ruimte

**5 2018_B&W_00122 Informatienota: Voortgang motie openbare verlichting
als dienst**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer O. Akkerman, Wethouder; de heer W. Brus, Wethouder; mevrouw H.J. Frantzen-Boeve, Wethouder; de heer D. Oosterveen, Wethouder; mevrouw Judith Groot, de, Secretaris

Afwezig:

mevrouw Ditta Cazemier, Waarnemend secretaris

Informatienota

Inleiding

Bij het behandelen van het beleidsplan Openbare verlichting in de raad van 2 mei 2017 heeft de raad een motie aangenomen over het inkopen van openbare verlichting als dienst. In deze motie wordt het college gevraagd:

- te onderzoeken of en hoe de openbare verlichting als dienst (geen lamp, maar licht) in Steenwijkerland kan worden uitgevoerd;
- de gevolgen van deze innovatieve wijze van aanbesteden: voor de financiering, voor de duurzaamheidsdoelstellingen en voor de uitvoering in beeld te brengen;

Kernboodschap

Inkopen van openbare verlichting als dienst

Het inkopen van openbare verlichting als dienst betekent een overeenkomst, die vaak voor een langere tijd wordt opgezet en waarbij de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit of service bij de marktpartij komt te liggen. Nu hebben veel Nederlandse gemeenten afgelopen 40 jaar ervaring op het vlak van langdurige overeenkomsten voor openbare verlichting. Veelal gericht op het ontzorgen van gemeenten. Deze ervaringen zijn in de regel niet positief. Veel gemeenten hebben daarom de laatste 10 jaar dergelijke langdurige overeenkomsten ontbonden, met als doel te kunnen voldoen aan de actuele wetgeving, meer grip te krijgen op de kwaliteit van het areaal en beter mee kunnen bewegen met nieuwe ontwikkelingen en ambities.

In het Rijksbreed programma Circulaire Economie heeft de overheid de ambitie uitgesproken om in 2050 100% circulair te zijn. Een circulaire economie is een maatschappij waarin geen afval is. Alles wordt opnieuw gebruikt als grondstof. De keten is gesloten.

Licht als dienst is een van de business modellen die als circulair worden beschouwd. Hierbij sluit de klant een huur- of pay per use contract af en wordt dus geen eigenaar van het product. Er dienen afspraken gemaakt te worden op welke wijze service en innovatie onderdeel moeten zijn van de dienst. Het gezamenlijke voorstel zal flexibel moeten zijn zodat wijzigingen in het serviceniveau of innovaties op een juiste wijze later ingebracht kunnen worden. Een dergelijke overeenkomst die voor beide partijen inzichtelijk en acceptabel is, is nog niet eerder in Nederland voor openbare verlichting tot stand gekomen.

Het inkopen van licht als dienst is niet het doel op zich. Er moet nagedacht worden op welke wijze met het inkopen van een dergelijke dienst circulariteit wordt ondersteund en of dit dan ook op de juiste wijze plaats vindt.

Praktijkvoorbeeld

Een sprekend voorbeeld uit de verlichtingspraktijk is de verlichting in Lounge 2, een van de terminals van Schiphol. Deze is als dienst ingekocht. Schiphol neemt licht af op basis van een service en performancecontract met Cofely en Philips die uitgaat van circulaire principes. Philips blijft eigenaar van de armaturen en de installaties en samen zijn zij verantwoordelijk voor de prestaties en de levensduur van het systeem.

Hoewel het voorbeeld op Schiphol over binnenverlichting gaat is het wel een praktijkvoorbeeld voor circulariteit en verlichting. Het is een logische gedachte dat bij goede ervaringen meer voorbeelden volgen. Gebleken is dat een dergelijk voorbeeld voor openbare verlichting nog niet is gerealiseerd. Op zich is het bijzonder dat de afgelopen jaren zoveel geïnnoveerd is in de branche: led, dimmen, slim licht, telemanagement. Voor overheden zijn deze technieken in belangrijke mate verantwoordelijk voor energie en kosten besparing. Er is verdere innovatie nodig om circulariteit verder vorm te geven. Innovatie in openbare verlichting aanwenden om meer circulair te gaan werken is tot op heden vrijwel niet gebeurd. De bewustwording op het vakgebied openbare verlichting rondom dit thema is anno nu nog maar net begonnen.

Steenwijkerland en circulariteit

Binnen Steenwijkerland zijn nog geen doelstellingen geformuleerd op het gebied van circulariteit. Binnen het werkveld openbare verlichting wordt al gewerkt met hergebruik, verminderen en recyclen. Doelstellingen hiervoor zijn niet geformuleerd. Successen zijn afhankelijk van mogelijkheden die de markt ons biedt en kansen die in de uitvoering voorbij komen in bijvoorbeeld de afstemming met onze inwoners. Het is de bedoeling dat in 2018 een nieuw afvalbeleidsplan wordt opgesteld. Hier zal circulariteit een belangrijk onderwerp zijn, waarbij doelstellingen aan de raad voorgelegd gaan worden. Hierbij zullen de handvatten die in november door het kennisinstituut voor openbare verlichting IGOV-OVLNL zijn uitgebracht, worden meegenomen.

Consequenties voor de gemeente

Geen

Communicatie

Niet van toepassing

Vervolg

Het is de bedoeling dat in 2018 een nieuw afvalbeleidsplan wordt opgesteld. Hier zal circulariteit een belangrijk onderwerp zijn, waarbij doelstellingen aan de raad voorgelegd gaan worden. Hierbij zullen de handvatten die in november 2017 door het kennisinstituut voor openbare verlichting IGOV-OVLNL zijn uitgebracht, worden meegenomen.

Nadat de doelstellingen zijn geformuleerd wordt bekeken in hoeverre het inkopen van licht als een dienst kan bijdragen aan het behalen van circulaire doelstellingen.

Besluit

Beslispunt 1

De raad via deze informatienota te informeren over de voortgang van motie 5.2d: "Openbare verlichting als dienst: geen lampen, maar licht", van 2 mei 2017.

Bijlagen

1. 5.2d Motie CU BGL PvdA openbare verlichting als dienst GETEKEND.pdf

M3

Motie: Openbare verlichting als dienst: geen lampen, maar licht.

Voorstel nummer: 2017/47

De gemeenteraad van Steenwijkerland,
 In vergadering bijeen op dinsdag 2 mei 2017,

Overwegende:

- Dat het verlichtingsareaal in de gemeente Steenwijkerland op leeftijd is en ca. 80% hiervan in de komende 10 jaar vervangen moet worden in de periode 2017 - 2026;
- deze investering voor het vervangen van de verouderde openbare verlichting in de komende 10 jaar circa € 5,9 miljoen bedraagt;
- en de openbare verlichting ook als dienst kan worden gezien (geen armaturen en masten, maar LICHT) volgens het principe van de circulaire economie en als zodanig in de toekomst kan worden aanbesteed.

Verzoekt het college om:

- te onderzoeken of en hoe de openbare verlichting als dienst (geen lamp, maar licht) in Steenwijkerland, kan worden uitgevoerd;
- de gevolgen van deze innovatieve wijze van aanbesteden: voor de financiering, voor de duurzaamheidsdoelstellingen en voor de uitvoering in beeld te brengen;
- de raad hierover uiterlijk in oktober 2017 te informeren door middel van een Raadsbrief.

En gaat over tot de orde van de dag.

ChristenUnie, Sietze van Hemmen

BGL, André Bus

PvdA, Trijn Jongman

Motie unaniem met 26 stemmen
 aangenomen. LH